

*Մարգարիտե Մկրտչյան*

*համար - 1*

Հաստատված է ՀԽՀԿ-ի գործկումի

2014 թ.-ի հոկտեմբերի 10-ի նիստում

## ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵ Համահայկական ամառային խաղերի կանոնակարգ

### 1. Հիմնական դրույթներ

Համահայկական ամառային խաղերի (այսուհետ՝ խաղեր) սույն կանոնակարգը մանրամասնում է խաղերի անցկացմանը վերաբերող դրույթները: Այն ընդգրկում է խաղերի ծրագիրը, մրցումների կանոնները, խաղերին մասնակցելու համար հավատարմագրման դիմումների ներկայացման կարգն ու ժամկետները, խաղերի հանդիսավոր բացման և փակման արարողությունները, խաղերի խորհրդանիշի օգտագործման իրավունքին և գովազդին վերաբերող դրույթներ, ինչպես նաև այլ մեկնաբանություններ:

### 2. Խաղերի մասնակիցները

2.1 Խաղերին մասնակցում են քաղաքների հավաքական թիմերը և անհատ մարզիկները:

2.2 Հայկական ազգային անձնագրեր ունեցող բոլոր քաղաքացիները կարող են մասնակցել խաղերին:

2.3 Ցանկացած երկրի քաղաքացի կարող է մասնակցել խաղերին, եթե նա՝

- հայկական ծագում ունի հոր և մոր կողմից
- հայկական ծագում ունի միայն հոր կողմից
- հայկական ծագում ունի միայն մոր կողմից
- ամուսնությունից հետո վերցրել է հայ ամուսնու ազգանունը

Քաղաքների մարզական պատվիրակությունների ղեկավարները պատասխանատու են վերոթվարկյալ կանոնների կատարման համար:

2.4 Քաղաքի մարզական պատվիրակության կազմում մարզիկին ընդգրկելու հիմնավորումը ապացուցելու համար մասնակիցը պետք է իր հետ ունենա ազգային անձնագիր կամ այն երկրում մշտական բնակության թույլտվություն (օրինակ՝ այսպես կոչված «Green Card»), որտեղ գտնվում է խաղերին մասնակցելու ցանկություն հայտնած քաղաքը:

Ծանոթություն. Վերը նշված դրույթները չեն տարածվում մարզիչների և մրցավարների վրա:

### 3. Տարիքային սահմանափակումներ

3.1 Խաղերի մասնակիցների համար չկան տարիքային սահմանափակումներ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դա նախատեսված է մարզաձևերի Միջազգային ֆեդերացիաների կանոններով:

### 4. Բժշկական ապահովագրություն

4.1 Խաղերին յուրաքանչյուր մարզիկ մասնակցում է սեփական պատասխանատվության, ռիսկի և վտանգի գիտակցությամբ:

4.2 Խաղերի մասնակիցները պարտավոր են իրենց հետ ունենալ ապահովագրության վկայական խաղերի ողջ ժամանակահատվածի համար:

### 5. Հավատարմագրման դիմումների ընդունման կարգն ու ժամկետները

5.1 Խաղերի մասնակցության նախնական հայտերն անհրաժեշտ է ներկայացնել Համահայկական խաղերի համաշխարհային կոմիտեի քարտուղարություն մինչև խաղերի անցկացման տարվա հունվարի 31-ը՝ նշելով մարզաձևերը, մրցաձևերը (առանձին կանայք և տղամարդիկ) և մասնակիցների թիվը:

5.2 Խաղերին մասնակցելու վերջնական անվանական հավատարմագրման դիմումներն անհրաժեշտ է ներկայացնել մինչև խաղերի անցկացման տարվա **ապրիլի 30-ը**: Հավատարմագրման դիմումները կհամարվեն անվավեր, եթե ներկայացվեն նշված ժամկետից հետո:

5.3 Բացառությունները կարող են քննարկվել և ընդունվել միայն ՀԽՀԿ-ի գործկոմի կողմից:

### 6. Մասնակցության իրավունքը

Խաղերին մասնակցելու իրավունք ստացած քաղաքի պատվիրակության յուրաքանչյուր անդամ ստանում է մասնակցի անցագիր (badge):

### 7. Խաղերի ծրագիրը և մրցումների կանոնները

7.1 Համահայկական խաղերի ծրագրում ընդգրկված են 17 մարզաձևեր՝ աթլետիկա, բադմինթոն, **բազկամարտ**, բասկետբոլ, գոլֆ, թենիս, լող, **ծովափնյա վոլեյբոլ**, **հանդբոլ**, **հեծանվասպորտ**, հրաձգություն, **մինի ֆուտբոլ**, **շախմատ**, սեղանի թենիս, սպորտային պարեր, **վոլեյբոլ**, **ֆուտբոլ**:

7.2 Սեղանի թենիսի մրցումներն անհատական և թիմային մրցումներ են:

7.3 Աթլետիկայի, բադմինթոնի, բազկամարտի, գոլֆի, թենիսի, լողի, հեծանվասպորտի, հրաձգության, շախմատի և սպորտային պարերի մրցումներն անհատական մրցումներ են:

7.4 Մրցումներն անցկացվում են համապատասխան մարզաձևի Միջազգային Ֆեդերացիայի կանոններով՝ ներառյալ այն լրացումները, որոնք կատարվել են ՀԽՀԿ-ի գործկոմի կողմից:

## 8. Թիմերի կազմը և մասնակիցների թիվը

### 8.1 Աթլետիկա (կանայք և տղամարդիկ):

Ծրագրում ընդգրկված են 27 մրցաձև՝ 13 կանանց և 14 տղամարդկանց:

Կանայք՝ վազք - 100մ, 200մ, 400մ, 800մ և 1500մ, փոխանցումավազք - 4 x 100մ և 4 x 400մ, եռացատկ, բարձրացատկ, հեռացատկ, սկավառակի նետում, նիզակի նետում, գնդի հրում:  
Տղամարդիկ՝ վազք 100մ, 200մ, 400մ, 800մ, 1500մ և 5000մ, փոխանցումավազք - 4 x 100մ և 4 x 400մ, եռացատկ, բարձրացատկ, հեռացատկ, սկավառակի նետում, նիզակի նետում, գնդի հրում:

Հաշվանցումը կատարվում է ըստ յուրաքանչյուր քաղաքից երկուական լավագույն արդյունքներ ցույց տված մարզիկների:

### 8.2 Բադմինթոն (կանայք և տղամարդիկ):

Ծրագրում ընդգրկված են 2 անհատական մրցումներ և 2 զուգամրցումներ կանանց և տղամարդկանց միջև:

Հիմնական ցանցում (կանայք) ընդգրկվում են 32 մարզուհի (Հայաստանի քաղաքներից ոչ ավելի, քան 8 մարզուհի) և տղամարդիկ 64 մարզիկներ (Հայաստանի քաղաքներից ոչ ավելի, քան 16 մարզիկ):

Զուգախաղերի ցանցում կընդգրկվեն տղամարդկանց և կանանց 16-ական զույգեր:

### 8.3 Բազկամարտ (կանայք և տղամարդիկ):

Անց են կացվում կանանց և տղամարդկանց անհատական մրցումներ:

Տղամարդիկ՝ 3 քաշային կարգ աջ և ձախ ձեռքերով մինչև 70 կգ, 90 կգ և +90 կգ  
Կանայք՝ 2 քաշային կարգ աջ և ձախ ձեռքերով մինչև 70 կգ և +70 կգ

### 8.4 Բասկետբոլ (կանայք և տղամարդիկ):

Թիմի կազմը՝ 15 մասնակից, այդ թվում 12 մարզիկ և 3 պատասխանատու անձ:

### 8.5 Գոլֆ (կանայք և տղամարդիկ):

Անց են կացվում կանանց և տղամարդկանց անհատական մրցումներ:

### 8.6 Թենիս (կանայք և տղամարդիկ):

Անց են կացվում կանանց և տղամարդկանց մենախաղեր և զուգախաղեր:

Հիմնական ցանցում ընդգրկվում են 64 մարզիկներ (Հայաստանի քաղաքներից ոչ ավելի, քան 16 մարզիկ) և 32 մարզուհի (Հայաստանի քաղաքներից ոչ ավելի, քան 8 մարզուհի):  
Զուգախաղերի ցանցում ընդգրկվում են 16-ական լավագույն տղամարդկանց և կանանց զույգեր:

**8.7 Լոդ (կանայք և տղամարդիկ):**

Ծրագրում ընդգրկված են 24 մրցաձև՝ 12 կանանց և 12 տղամարդկանց:

Կանայք՝ ազատ ոճ - 50մ և 100մ, բրա - 50մ և 100մ, փոխանցումալող ազատ ոճով - 4 x 50մ և 4 x 100մ, փոխանցումալող համակցված - 4 x 100մ, բատերֆլայ - 50մ և 100մ, թիկնալող - 50մ և 100մ, համալիր - 200 մ

Տղամարդիկ՝ ազատ ոճ - 50մ և 100մ, բրա - 50մ և 100մ, փոխանցումալող ազատ ոճով - 4 x 50մ և 4 x 100մ, փոխանցումալող համակցված - 4 x 100մ, բատերֆլայ - 50մ և 100մ, թիկնալող - 50մ և 100մ, համալիր - 200 մ

Հաշվաանցումը կատարվում է ըստ յուրաքանչյուր քաղաքի երկուական լավագույն արդյունքների ցույց տված մարզիկների:

**8.8 Փոփափնյա վոլեյբոլ (կանայք և տղամարդիկ)**

Թիմի կազմը՝ 3 մասնակից, այդ թվում 2 մարզիկ և 1 պատասխանատու անձ:

**8.9 Հանդբոլ (տղամարդիկ)**

Թիմի կազմը՝ 16 մասնակից՝ այդ թվում 14 մարզիկ և 2 պատասխանատու անձ

**8.10 Հենանվասպորտ (կանայք և տղամարդիկ):**

Անց են կացվում կանանց և տղամարդկանց անհատական և խմբակային մրցումներ.

Անհատական՝ 15 կմ (Ակնալիճ)

Խմբակային՝ 45 կմ (10 շրջան՝ 4 կմ-ով)

**8.11 Հրաձգություն (կանայք և տղամարդիկ):**

Անց են կացվում կանանց և տղամարդկանց անհատական մրցումներ:

Կանայք՝ ատրճանակ - 10 մ (40 կրակոց), հրացան - 10 մ (40 կրակոց)

Տղամարդիկ՝ ատրճանակ - 10 մ (60 կրակոց), հրացան - 10 մ (60 կրակոց)

Հայաստանից մասնակիցների քանակական կազմը սահմանվում է մարզաձևի ազգային ֆեդերացիայի կողմից՝ այն համաձայնեցնելով ՀԽՀԿ-ի գործկոմի հետ:

**8.12 Մինի-ֆուտբոլ**

Թիմի կազմը՝ 15 մասնակից, այդ թվում 12 մարզիկ և 3 պատասխանատու անձ:<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Այն մարզիկներն, որոնք ունեն արհեստավարժի լիցենզիա, չի թույլատրվում մասնակցել խաղերի ֆուտբոլի մրցաշարին: Բացառություն են կազմում այն արհեստավարժ մարզիկները, որոնց տարիքը 46 և ավելի է:

**8.13 Շախմատ** (կանայք և տղամարդիկ):

Անց են կացվում կանանց և տղամարդկանց անհատական մրցումներ:

Մրցումների մասնակիցները պետք է ունենան մինչև 2300 միավորը չգերազանցող արհեստավարժի վարկանիշ:

Մրցումներն անցկացվում են շվեյցարական համակարգով:

**8.14 Մեղանի թենիս** (կանայք և տղամարդիկ):

Անց են կացվում կանանց և տղամարդկանց թիմային մրցումներ, մենախաղեր և զուգախաղեր:

Թիմային մրցումներին (յուրաքանչյուրում 3-ական մարզիկ և մարզուհի) թույլատրվում են մասնակցելու ոչ ավելի, քան 16 թիմեր:

Հիմնական ցանցում ընդգրկվում են 64 մարզիկներ և մարզուհիներ (Հայաստանի քաղաքներից ոչ ավելի, քան 16 մարզիկ և մարզուհի):

Զուգախաղերի ցանկում կընդգրկվեն 16-ական լավագույն կանանց և տղամարդկանց զույգեր:

**8.15 Սպորտային պարեր** (կանայք և տղամարդիկ):

Անց են կացվում կանանց և տղամարդկանց անհատական և զույգերով մրցումներ:

Մրցումների ծրագրում ընդգրկված են հետևյալ ձևերը.

Եվրոպական 5 ձև՝ դանդաղ և արագ վալս, տանգո, արագ ֆոքստրոտ կամ քուիք ստեպ  
լատինաամերիկյան 5 ձև՝ սամբա, ռումբա, չաչա, պասադոբլ, ջայֆ

**8.16 Վոլեյբոլ** (կանայք և տղամարդիկ):

Թիմի կազմը՝ 15 մասնակից, այդ թվում 12 մարզիկ և 3 պատասխանատու անձ:

**8.17 Ֆուտբոլ** (տղամարդիկ):

Թիմի կազմը՝ 21 մասնակից, այդ թվում 18 մարզիկ և 3 պատասխանատու անձ:

Նախնական և քառորդ եզրափակիչ խաղերն անցկացվում են 2 խաղակես x 35 րոպե տևողությամբ, կիսաեզրափակիչ խաղերը՝ 2 խաղակես x 40 րոպե տևողությամբ, իսկ եզրափակիչ խաղն անցկացվում է 2 խաղակես x 45 րոպե տևողությամբ:

Խաղի ընթացքում թույլատրվում է կատարել 6 փոփոխություն:<sup>2</sup>

<sup>2</sup> Այն մարզիկներն, որոնք ունեն արհեստավարժի լիցենզիա, չի թույլատրվում մասնակցել խաղերի ֆուտբոլի մրցաշարին: Բացառություն են կազմում այն արհեստավարժ մարզիկները, որոնց տարիքը 36 և ավելի է:

## 9. Խաղարկվող մեդալների քանակը

| Մարզաձևը                | Ոսկե       | Արծաթե     | Բրոնզե     |
|-------------------------|------------|------------|------------|
| Աթլետիկա (կն.)          | 13         | 13         | 13         |
| Աթլետիկա (տղ.)          | 14         | 14         | 14         |
| Բադմինթոն (կն.)         | 2          | 2          | 2          |
| Բադմինթոն (տղ.)         | 2          | 2          | 2          |
| Բազկամարտ (կն.)         | 4          | 4          | 4          |
| Բազկամարտ (տղ.)         | 6          | 6          | 6          |
| Բասկետբոլ (կն.)         | 1          | 1          | 1          |
| Բասկետբոլ (տղ.)         | 1          | 1          | 1          |
| Գոլֆ (կն.)              | 1          | 1          | 1          |
| Գոլֆ (տղ.)              | 1          | 1          | 1          |
| Թենիս (կն.)             | 2          | 2          | 2          |
| Թենիս (տղ.)             | 2          | 2          | 2          |
| Լող (կն.)               | 12         | 12         | 12         |
| Լող (տղ.)               | 12         | 12         | 12         |
| Օնվափնյա վոլեյբոլ (կն.) | 1          | 1          | 1          |
| Օնվափնյա վոլեյբոլ (տղ.) | 1          | 1          | 1          |
| Հանդբոլ (տղ.)           | 1          | 1          | 1          |
| Հեծանվասպորտ (կն.)      | 2          | 2          | 2          |
| Հեծանվասպորտ (տղ.)      | 2          | 2          | 2          |
| Հրաձգություն (կն.)      | 2          | 2          | 2          |
| Հրաձգություն (տղ.)      | 2          | 2          | 2          |
| Մինի-ֆուտբոլ            | 1          | 1          | 1          |
| Շախմատ (կն.)            | 1          | 1          | 1          |
| Շախմատ (տղ.)            | 1          | 1          | 1          |
| Սեղանի թենիս (կն.)      | 3          | 3          | 3          |
| Սեղանի թենիս (տղ.)      | 3          | 3          | 3          |
| Սպորտային պարեր         | 9          | 9          | 9          |
| Վոլեյբոլ (կն.)          | 1          | 1          | 1          |
| Վոլեյբոլ (տղ.)          | 1          | 1          | 1          |
| Ֆուտբոլ                 | 1          | 1          | 1          |
| <b>Ընդամենը</b>         | <b>105</b> | <b>105</b> | <b>105</b> |

## 10. Խաղերի հանդիսավոր բացման արարողությունը

- 10.1 Մասնակից քաղաքների պատվիրակություններն անցնում են համապատասխան քաղաքի անվանմամբ ցուցանակի (հայերեն և անգլերեն լեզուներով) և քաղաքի դրոշի հետևից:
- Շքերթի մասնակիցներին թույլ չի տրվում տանել երկրի ազգային դրոշը՝ քաղաքի դրոշի փոխարեն կամ դրա հետ միաժամանակ: Մարզիկների ձեռքերին կարող են լինել փոքրիկ ազգային դրոշակներ, որոնց չափսը չպետք է գերազանցի 20 սմ:
- 10.2 Մասնակիցների մարզագգեստների վրա կարող են տեղադրվել քաղաքի, Համահայկական խաղերի և հովանավորների խորհրդանիշները:
- 10.3 Սփյուռքի մարզիկը՝ բոլոր մարզիկների և Հայաստանից՝ մրցավարը բոլոր մրցավարների անունից՝ բարձրացնելով աջ ձեռքը երդվում են.

«Բոլոր մասնակիցների անունից երդվում եմ, որ Համահայկական խաղերին կմասնակցենք՝ հարգելով և ենթարկվելով գործող մարզական կանոններին, համաձայն մարզական ոգու, հանուն սպորտի պատվի, մասնակից քաղաքների, հայ ժողովրդի և մեր հայրենիքի՝ Մայր Հայաստանի փառքի»:

«Բոլոր մրցավարների անունից երդվում եմ այս խաղերը դատել լիովին անկողմնակալ՝ հարգելով և ենթարկվելով գործող մարզական կանոններին, համաձայն մարզական ոգու, հանուն սպորտի պատվի, մասնակից քաղաքների, հայ ժողովրդի և մեր հայրենիքի՝ Մայր Հայաստանի փառքի»:

Երդում տվող մարզիկին և մրցավարին ընտրում է ՀԽՀԿ-ի գործկոմը:

## 11. Խաղերի մրցանակակիրների պարգևատրման արարողակարգը

- 11.1 Ըստ մարզաձևերի մրցանակակիրների պարգևատրման արարողությունը տեղի է ունենում մրցումների ավարտից անմիջապես հետո: Մրցանակակիրները պարգևատրվում են համապատասխան մեդալներով և դիպլոմներով, կին մրցանակակիրներին հանձնվում են նաև ծաղիկներ:
- 4-7 տեղեր գրաված թիմերը և անհատ մարզիկները պարգևատրվում են դիպլոմներով: Խաղերին մասնակցած մարզական պատվիրակությունների բոլոր անդամներին հանձնվում է հավաստագրեր:
- 11.2 Ստորև ներկայացվում է մեդալների քանակը, որոնցով պարգևատրվում են խաղերի հաղթողները և մրցանակակիրները՝ հաշվի առնելով թիմերի անդամների քանակը տարբեր մարզաձևերում:

| Մարզաձևը       | Ոսկե | Արծաթե | Բրոնզե |
|----------------|------|--------|--------|
| Աթլետիկա (կն.) | 19   | 19     | 19     |
| Աթլետիկա (տղ.) | 20   | 20     | 20     |

|                         |     |     |     |
|-------------------------|-----|-----|-----|
| Բաղմիթոն (կն.)          | 3   | 3   | 3   |
| Բաղմիթոն (տղ.)          | 3   | 3   | 3   |
| Բազկամարտ (կն.)         | 4   | 4   | 4   |
| Բազկամարտ (տղ.)         | 6   | 6   | 6   |
| Բասկետբոլ (կն.)         | 15  | 15  | 15  |
| Բասկետբոլ (տղ.)         | 15  | 15  | 15  |
| Գոլֆ (կն.)              | 1   | 1   | 1   |
| Գոլֆ (տղ.)              | 1   | 1   | 1   |
| Թենիս (կն.)             | 3   | 3   | 3   |
| Թենիս (տղ.)             | 3   | 3   | 3   |
| Լոդ (կն.)               | 21  | 21  | 21  |
| Լոդ (տղ.)               | 21  | 21  | 21  |
| Ծովափնյա վոլեյբոլ (կն.) | 3   | 3   | 3   |
| Ծովափնյա վոլեյբոլ (տղ.) | 3   | 3   | 3   |
| Հանդբոլ (տղ.)           | 16  | 16  | 16  |
| Հեծանվասպորտ (կն.)      | 2   | 2   | 2   |
| Հեծանվասպորտ (տղ.)      | 2   | 2   | 2   |
| Հրաձգություն (կն.)      | 2   | 2   | 2   |
| Հրաձգություն (տղ.)      | 2   | 2   | 2   |
| Մինի-ֆուտբոլ            | 15  | 15  | 15  |
| Շախմատ (կն.)            | 1   | 1   | 1   |
| Շախմատ (տղ.)            | 1   | 1   | 1   |
| Սեղանի թենիս (կն.)      | 6   | 6   | 6   |
| Սեղանի թենիս (տղ.)      | 6   | 6   | 6   |
| Սպորտային պարեր         | 15  | 15  | 15  |
| Վոլեյբոլ (կն.)          | 15  | 15  | 15  |
| Վոլեյբոլ (տղ.)          | 15  | 15  | 15  |
| Ֆուտբոլ                 | 21  | 21  | 21  |
| Ընդամենը                | 260 | 260 | 260 |

### 11.3 Գավաթակիրներ

Համահայկական խաղերի գավաթներով պարգևատրվում են ֆուտբոլում, մինի-ֆուտբոլում, հանդբոլում, բասկետբոլում, վոլեյբոլում, ծովափնյա վոլեյբոլում և սեղանի թենիսում, ինչպես նաև փոխանցումավազքի և փոխանցումալողի (կանայք և տղամարդիկ, բացառությամբ առաջին երեք մարզաձևերը) հաղթող թիմերը:

Հատուկ գավաթներով պարգևատրվում են «Լավագույն պատվիրակության համար», «Արդարացի խաղի համար», «Մարզական ոգու և համբերության համար», «Համահայկական խաղերի հայտնություն», ինչպես նաև «Համահայկական խաղերի գեղեցկուհի» մրցույթների դափնեկիրները: